

„Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben”

PROJEKT-, TÉMANAP TERVE

Róma

A projekt célja:

- a tanulók játékos, felfedező és alkotó tevékenységeken keresztül ismerkedjenek meg az ókori Róma társadalmával. A program fejleszti a történelmi gondolkodást, az időben való tájékozódást, az együttműködési készséget és az önálló ismeretszerzést, miközben élményszerűen köti össze a tanulást a múlt megismerésének örömeivel.
- támogassa a tanulók alsó tagozatról felső tagozatra való zökkenőmentes átmenetét azzal, hogy:
 - fokozatosan bevezeti őket a kutató, önálló tanulói munkába,
 - megerősíti a kooperatív tanulási formákat, amelyek biztonságérzetet nyújtanak az új közösségi helyzetekben,
 - összekapcsolja az alsó tagozat élményalapú, cselekvéses tanulását a felső tagozatban elvárt rendszerező és reflektív gondolkodással,
 - lehetőséget ad az 5. osztályos tanárokkal való találkozásra, közös tevékenységre, ezzel oldva a váltással járó bizonytalanságot.

-

Résztvevői: 4. és 5. osztályos diákok, az osztályban tanító pedagógusok, felsős pedagógusok

A megvalósítás helyszínei: az iskola udvara, tornaterme, tornaterem előtti folyosó, öltöző

A projekt várható eredményei:

1. Ismereti szint

- A tanulók felismerik, hogy a történelem az emberek életének múltbeli eseményeiről szól.
- Képesek néhány fontos történelmi eseményt, személyt, korszakot időrendbe helyezni.
- Megértik, hogy a múlt megismeréséhez különböző forrásokat (tárgyakat, képeket, elbeszéléseket) használhatunk.
- Alapvető fogalmakat (pl. múlt, jelen, király, nép, háború, béke, hagyomány) értelmezni tudnak.

2. Készségfejlesztés

- Fejlődik az időben való tájékozódásuk és a térbeli gondolkodásuk.
- Gyakorolják a megfigyelés, összehasonlítás, következtetés képességét.
- Önállóan vagy csoportban képesek információt gyűjteni és feldolgozni (pl. képekből, szövegekből, digitális forrásokból).
- Kreatív módon tudják megjeleníteni a tanultakat (pl. plakát, makett, dramatizálás).

3. Attitűdbeli fejlődés

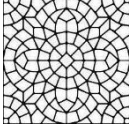
- Kialakul bennük az érdeklődés a múlt és a történelem iránt.
- Értékként tekintenek a közösség múltjára és kulturális örökségére.
- Megtapasztalják, hogy a tanulás lehet élményszerű és alkotó folyamat.

4. Szociális és átmenetet támogató eredmények

- Magabiztosabban mozognak az új tanulási helyzetekben, elfogadják a fokozatosan növekvő önállósági elvárásokat.
- Erősödik az együttműködés, a kommunikáció és a feladatmegosztás képessége.
- Tapasztalatot szereznek a projektmunkáról, ami felkészíti őket a felső tagozat tanulásszervezési formáira.
- Pozitív kapcsolat alakul ki az 5. osztályos tanárokkal és a felső tagozat tanulóival.

	feladatok cselekvési sor (projektelemen-ként)	munkaformák	feldolgozott tartalom	időterv	feltételek tárgyi - személyi - intézményi	elvárt eredmény	értékelési szempont
1.	Projekt előkészítése Pedagógus: könyv beszerzése (Fabian Lenk: Caesar és a nagy összeesküvés), feladatok, játékok, zene és drámaötletek gyűjtése. Külső szervezetek felkutatása. Szülők: • tájékoztatás levélben, • szülői értekezlet	Egyéni, pedagógusi feladat	A kiválasztott könyv beszerzése a szerzőtől. Anyaggyűjtés, program előkészítése. https://sopianaereviviscit.h u/ Sopianae Reviviscit Egyesülettel, Cella Septichora múzeummal, egyetemi oktatóval felvenni a kapcsolatot. Szülők tájékoztatása levélben a megrendezésre kerülő projektről, támogatásuk kérése a program megvalósításához.	2-3 nap Folyam atos tájékozt atás a feladato k előrehal adásána k tükrébe n.	Internet, könyvtár, szülők elérhetősége	Motivált diákok, felkészült pedagógus	Projekt sikeres indítása

	feladatok cselekvési sor (projektelemen-ként)	munkaformák	feldolgozott tartalom	időterv	feltételek tárgyi - személyi - intézményi	elvárt eredmény	értékelési szempont
2.	Ráhangolás Felolvasás részlet a könyvből. Közös beszélgetés Rómáról. Ki járt már Olaszországban, Rómában? Az 5. osztályosok mit tanultak ókori Rómáról?	Frontális, egyéni	Empátia fejlesztése, szövegértés, beszédkészségfejlesztés. A felsősök beszámolót, kiselőadást tartanak a kisebbségnek a már tanult témáról.	2 tanóra	Könyv	Gyerekek bevonódása, élmények megfogalmazása.	Szóbeli visszajelzés,
3.	Élményút Ráhangolódás	frontális, csoport		1 óra			
	1. Tria Nomina Névadás	Páros, csoport	Római nevek jelentése https://www.canva.com/design/DAGay03NLGk/dzOI31rrn8X1X21v0OocHg/edit?utm_content=DAGay03NLGk&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton	20 perc	internet, ChatGPT 1. melléklet névadó lap 	Empátia fejlődése, társas készségek erősödése, digitális kompetencia fejlődése, döntési képesség fejlődése	Megbeszélés, élményplakát
	2. Öltözz be rómainak!	csapatverseny	A társadalmi rétegnek megfelelő ruházatba öltözés. Szavazócédulák a divatbemutatóra		2. melléklet 	türelem	Megbeszélés

	feladatok cselekvési sor (projektelemen-ként)	munkaformák	feldolgozott tartalom	időterv	feltételek tárgyi - személyi - intézményi	elvárt eredmény	értékelési szempont
	3. Építkezés - vízvezeték - Colosseum - Római út - Pantheon	csoport	- Vízvezeték modellezése ytong téglából (Tettye forrásház) - Colosseum - Római út	20 perc	Projektor, videó -3 különböző méretű kavics, papírdoboz tető, homok	Gyerekek ismeretszerzése fejlődése	
	4. Mozaik kép	egyéni	- https://i.pinimg.com/736x/e6/66/3c/e6663cfd913d238343d428f176791828.jpg - https://i.pinimg.com/736x/39/87/76/398776b7e04915548b3cc11b4307a219.jpg - https://i.pinimg.com/736x/12/7b/63/127b632050b73af5802e39039be79dce.jpg - https://i.pinimg.com/736x/0f/e2/9c/0fe29cb8f98a942199aa9d9bf12ef072.jpg Az azonos mintájú mozaikokból nagy kép kialakítása.	2 tanóra	kockatészta, ragasztó, filc mozaik sablon 		Pontos ragasztás, visszajelzés

	feladatok cselekvési sor (projektelemen-ként)	munkaformák	feldolgozott tartalom	időterv	feltételek tárgyi - személyi - intézményi	elvárt eredmény	értékelési szempont
	5. Tájékozódás Magyarországon	csoport	Magyarországi római emlékek	2 tanóra	kártyák, térkép .melléklet 		Bemutató, szóbeli értékelés
	6. Szóháború	csoport	Szókincs bővítés, értelmezés	2	szókártyák min. 40 db	Mindenki kipróbálja az eszközöket.	Tapasztalat ok megbeszélé se
	7. Római katonák		beöltözés, ruhakészítés, alakzatok gyakorlása		kistornaterem, tornaterem, zene: https://www.youtube.com/watch?v=U0qz_2gGg5E&list=RDU0qz_2gGg5E&start_radio=1		
	8. Gladiátorok		gladiátor típusok				
	9. Meghívott vendégeinkkel beszélgetés	frontális, csoport	Tornateremben a beszélgetéshez kialakított tér, hangosítás.		internet, hangosítás	Aktív részvétel a beszélgetésben, kérdések felvetése.	Tapasztalat ok megbeszélé se

	feladatok cselekvési sor (projektelemen-ként)	munkaformák	feldolgozott tartalom	időterv	feltételek tárgyi - személyi - intézményi	elvárt eredmény	értékelési szempont
	10. Beebot pálya Róma ókori nevezetességeivel	csoport	Róma régészeti emlékei		3 üres beebot pálya, 6-9 méhecske robot Róma ókori nevezetességei		
	11. Közös római étkezés elköltése, kulturált étkezés kontextusnak megfelelő rugalmas megvalósítása.	csoport		20 perc	asztal, terítő szalvéta, poharak, tányérok, evőeszközök, gyerekek által készített étkek	Önszabályozó készség fejlődése, önkontroll fejlődése, frusztrációtűrés fejlődése, kritikus gondolkodás fejlődése.	
	Rendrakás	egyéni, csoport	A testnevelés öltözők mosdójában tisztálkodás	20 perc			
	Kiállítás a makettekől, mozaikokból, felvonulás a folyosón római öltözetben						

	feladatok cselekvési sor (projektelemen-ként)	munkaformák	feldolgozott tartalom	időterv	feltételek tárgyi - személyi - intézményi	elvárt eredmény	értékelési szempont
4.	Nyilvánosság biztosítása, tájékoztatás		iskolai honlap facebook iskolai, osztály	folyam atos	IKT eszközök	Iskola népszerűsítése, a szülőkkel való jó kapcsolat megmutatása	
5.	A projekt zárása, értékelése		Távozáskor kilépő kártya gyereknek: megkezdett mondat befejezésével véleménynyilvánítás. Távozáskor kilépő kártya: szabad véleménynyilvánítás Szóbeli vélemények meghallgatása	15 perc	fénymásolt lapok . melléklet	Mindenki véleményt formáljon.	A projekttel kapcsolatos pozitív és negatív véleménye k, reflexiók összegzése.

Értékelés:

1. Ismereti eredmények

Elvárás:

A tanuló felismeri a múlt és jelen közötti különbséget, képes néhány történelmi eseményt és személyt időrendbe helyezni, valamint alapvető fogalmakat megérteni.

Értékelési szempontok:

- Tud néhány fontos eseményt, személyt megnevezni és korukhoz kötni.
- Egyszerű időrendi sort tud alkotni.
- Megérti és helyesen használja a tanult történelmi fogalmakat.
- Felismeri a források szerepét a múlt megismerésében.

Értékelési mód: projektlap, plakát, forrásgyűjtés bemutatása.

2. Készségfejlesztés

Elvárás:

A tanuló képes megfigyelni, információt gyűjteni, rendszerezni és kreatív formában bemutatni.

Értékelési szempontok:

- Önállóan vagy csoportban tud információt keresni, jegyzetelni.
- Képes az anyagot áttekinthető formában megjeleníteni (pl. plakát, makett, prezentáció).
- Logikusan, saját szavaival tudja összefoglalni a tanultakat.
- A munkájában megjelenik a kreativitás és igényesség.

Értékelési mód: tanulói produktum bemutatása, csoportmunka megfigyelése, önértékelés.

3. Attitűd és motiváció

Elvárás:

A tanuló érdeklődik a múlt iránt, együttműködik társaival, és pozitívan viszonyul a tanulási folyamathoz.

Értékelési szempontok:

- Aktívan részt vesz a közös tevékenységekben.
- Segíti társait, elfogadja mások ötleteit.
- Lelkességgel és kitartással dolgozik a feladatokon.

- Büszkén mutatja be az elkészült munkát.

Értékelési mód: tanári megfigyelés, ön- és társértékelés (pl. egyszerű értékelőlap segítségével).

4. Az átmenet támogatása (alsóból felsőbe)

Elvárás:

A tanuló tapasztalatot szerez a projektmunkáról, az önálló és csoportos tanulásról, magabiztosabban mozog az új tanulási helyzetekben.

Értékelési szempontok:

- Képes saját feladatát felelősen ellátni a csoportban.
- Kipróbálja az önálló tanulási formákat (pl. jegyzet, forráskeresés).
- Pozitívan reagál a felső tagozatos tanárokkal való közös munkára.
- Érti, hogyan segíti a múlt megismerése a jelen megértését.

Értékelési mód: reflexiós beszélgetés, rövid önértékelő lap, tanári visszajelzés.

Pécs, 2025.

dr. Tarnai Istvánné

tanító

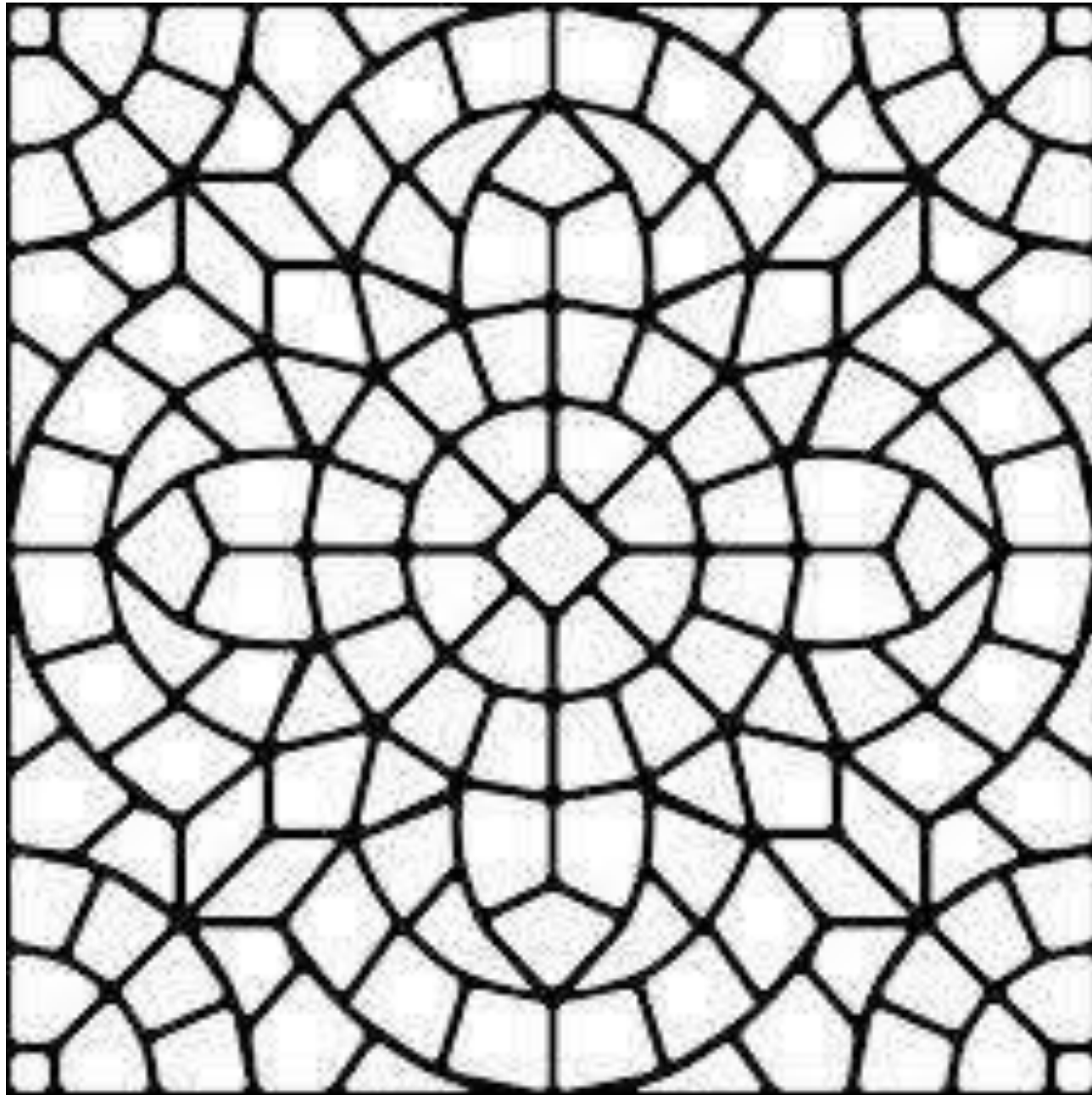
Melléklet:

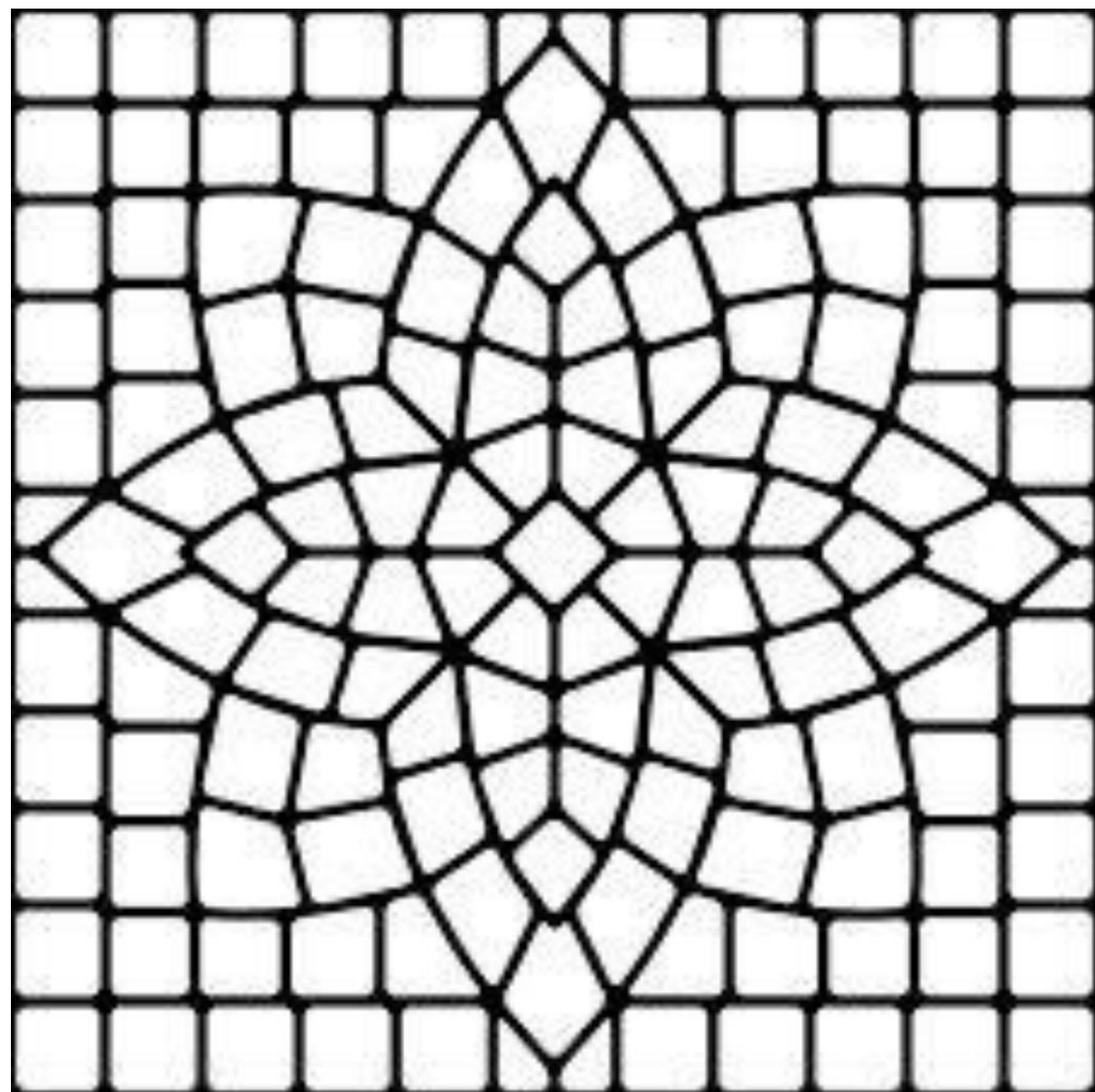
1. melléklet

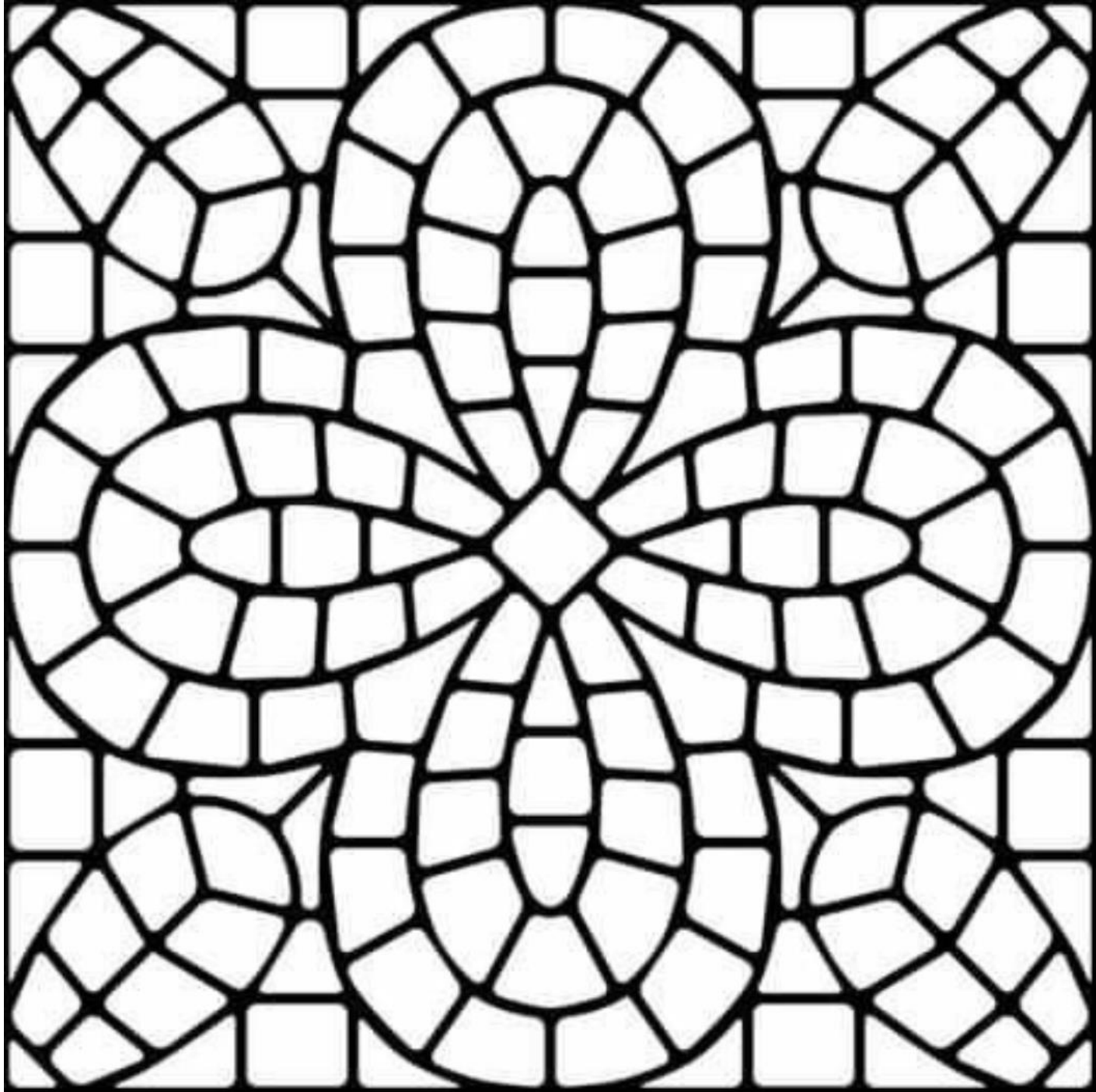
2. melléklet

A RÓMAI ÉN:	
TRIA NOMINA	
Az ókori római polgárok 3 névvel rendelkeztek. Ez a Tria Nomina - avagy a "három név" rendszere:	
PRAENOMEN	- keresztnév
NOMEN	- családnév
COGNOMEN	- jellemző, tulajdonság
A keresztnévem:.....	
A vezetéknévem:	
A kedvenc dolgaim:	
.....	
Külső és belső tulajdonságom:	
.....	
Latin fordítás:	
Praenomen:	
Nomen:	
Választott cognomen:	
A RÓMAI NÉVEM:	
.....	

ÓKORI RÓMAI DIVATBEMUTATÓ	
« SZAVAZÓLAP »	
A legszebb ékszer:	
A legjobb páncél:	
A legérdekesebb ruházat:	
A legszebb ruházat:	
A legkreatívabb:	

. melléklet

Kilépőkártya

Történelmi projekt – Tanulói értékelőlap

Név:

Csoport neve / témája:

Dátum:

1. Mit tanultam a történelemről

Szempont	 Még gyakorlom	 Már jól megy	 Nagyon jól megy
Tudom, miről szólt a projektünk	☐	☐	☐
Fel tudok idézni néhány eseményt vagy történelmi személyt	☐	☐	☐
Értem, hogyan éltek régen az emberek	☐	☐	☐
Tudom, hogy miért fontos megismerni a múltat	☐	☐	☐

2. Hogyan dolgoztam

Szempont	 Még gyakorlom	 Már jól megy	 Nagyon jól megy
Önállóan is tudtam dolgozni	☐	☐	☐
Segítettem a csoportomat	☐	☐	☐
Megosztottam az ötleteimet	☐	☐	☐
Időben elkészítettem a feladataimat	☐	☐	☐

3. A bemutatóm / munkám

Szempont	 Még gyakorlom	 Már jól megy	 Nagyon jól megy
Szépen, igényesen dolgoztam	☐	☐	☐
Kreatív volt az elkészült munkám	☐	☐	☐

Szempont

Még gyakorlom

Már jól megy

Nagyon jól megy

Büszke vagyok arra, amit készítettem ☐

☐☐

Visszajelzés és önreflexió

1. Mit szerettem legjobban a projektben?
.....
2. Mit tanultam, amit eddig nem tudtam?
.....
3. Miben fejlődtem a legjobban?
.....
4. Mit csinálnék másképp legközelebb?
.....
5. Egy szó, ami legjobban jellemzi ezt a projektet számomra:
.....